

ЗАКОН

О ИЗМЕНАМА И ДОПУНАМА ЗАКОНА О АКЦИЗАМА

Члан 1.

У Закону о акцизама („Службени гласник РС”, бр. 22/01, 73/01, 80/02, 80/02-др. закон, 43/03, 72/03, 43/04, 55/04, 135/04, 46/05, 101/05-др. закон, 61/07, 5/09, 31/09, 101/10 и 43/11), у члану 6. став. 2. тач. 1) и 2) бришу се.

Члан 2.

Члан 10. мења се и гласи:

„Члан 10.

На дуванске прерађевине (цигарете, цигаре, цигарилосе, дуван за пушење и остале дуванске прерађевине) плаћа се акциза утврђена одредбама чл. 40а, 40б, 40г и 40д овог закона, осим на дуванске прерађевине које служе за тестирање контроле квалитета производа.

Цигаретама, цигарама, цигарилосима, дуваном за пушење и осталим дуванским прерађевинама сматрају се дуванске прерађевине које се производе и стављају у промет као таква врста прерађевина у складу са законом којим се уређује производња и промет дувана и дуванских прерађевина.

Ако је обрачуната акциза на цигарете, дуван за пушење и остале дуванске прерађевине, која је прописана у одредбама чл. 40а, 40б и 40д овог закона, мања од минималне акцизе утврђене овим законом, плаћа се минимална акциза.

Минимална акциза из става 3. овог члана износи, и то на:

1) цигарете - 100% укупне акцизе из чл. 40а и 40б овог закона утврђене за категорију просечне пондерисане малопродајне цене цигарета;

2) дуван за пушење и остале дуванске прерађевине (резани дуван, дуван за лулу, дуван за жвакање и бурмут) - 100% акцизе из члана 40д овог закона утврђене за категорију просечне пондерисане малопродајне цене дувана за пушење и осталих дуванских прерађевина.

Просечна пондерисана малопродајна цена из става 4. тачка 1) овог члана израчунава се стављањем у однос укупне вредности свих цигарета које су пуштене у промет по малопродајним ценама, са укупном количином цигарета пуштених у промет у Републици Србији, у претходном полугодишту.

Просечна пондерисана малопродајна цена из става 4. тачка 2) овог члана израчунава се стављањем у однос укупне вредности целокупног дувана за пушење и осталих дуванских прерађевина (резани дуван, дуван за лулу, дуван за жвакање и бурмут) пуштених у промет по малопродајним ценама, са укупном количином дувана за пушење и осталих дуванских прерађевина (резани дуван, дуван за лулу, дуван за жвакање и бурмут) пуштених у промет у Републици Србији, у претходном полугодишту.

Влада, на предлог министарства надлежног за послове финансија (у даљем тексту: министарство), полугодишње утврђује, и то до 31. јануара, односно до 31. јула текуће године, износе просечне пондерисане малопродајне цене и минималне акцизе из става 4. овог члана у претходном полугодишту.

Предлог износа просечне пондерисане малопродајне цене из става 7. овог члана, утврђује се на основу података о укупној вредности свих цигарета, дувана за пушење и осталих дуванских прерађевина (резани дуван, дуван за лулу, дуван за жвакање и бурмут) пуштених у промет по малопродајним ценама објављеним у „Службеном гласнику Републике Србије” и укупној количини цигарета, дувана за пушење и осталих дуванских прерађевина (резани дуван, дуван за лулу, дуван за жвакање и бурмут) пуштених у промет у Републици Србији, у претходном полугодишту.

Влада ће уредити начин и поступак утврђивања износа просечне пондерисане малопродајне цене цигарета, дувана за пушење и осталих дуванских прерађевина у смислу ст. 5. до 8. овог члана.

Износ просечне пондерисане малопродајне цене и износ минималне акцизе из ст. 4. и 7. овог члана примењиваће се од наредног дана од дана објављивања у „Службеном гласнику Републике Србије”.

Члан 3.

У члану 18. став 2. речи: „надлежно за послове финансија (у даљем тексту: министарство)” бришу се.

Члан 4.

У члану 20а став 1. тачка 1) после речи: „дао акцизну дозволу” додају се запета и речи: „односно отпремају у царинско складиште у складу са царинским прописима”.

У тачки 2) после речи: „акцизно складиште” додају се запета и речи: „односно у царинско складиште у складу са царинским прописима”.

Члан 5.

У члану 21. став 2. тачка 1) после речи: „нема акцизну дозволу” додају се запета и речи: „осим отпремања акцизних производа из производног погона у царинско складиште у складу са царинским прописима”.

У тачки 2) после речи: „друго акцизно складиште” додају се запета и речи: „односно у царинско складиште у складу са царинским прописима”.

Члан 6.

У члану 22а тачка 2) тачка и запета замењују се тачком, а тачка 3) брише се.

Члан 7.

У члану 30. став 3. брише се.

Досадашњи ст. 4. и 5. постају ст. 3. и 4.

У досадашњем ставу 6, који постаје став 5, речи: „из ст. 2. и 5.” замењују се речима: „из ст. 2. и 4.”.

Члан 8.

У члану 40а став 1. мења се и гласи:

„На цигарете из увоза и на цигарете произведене у земљи плаћа се акциза, и то:

1) у периоду од 1. јануара до 31. децембра 2012. године у износу од 33,00 дин/пак;

2) од 1. јануара 2013. године у износу од 37,00 дин/пак.”

Члан 9.

У члану 40б став 1. мења се и гласи:

„На цигарете из увоза и на цигарете произведене у земљи, поред акцизе из члана 40а овог закона, плаћа се и акциза по стопи, и то:

1) у периоду од 1. јануара до 31. децембра 2012. године од 34%;

2) од 1. јануара 2013. године од 33%.”

Члан 10.

У члану 43. став 2. брише се.

Члан 11.

Изузетно од члана 2. овог закона, минимална акциза на цигарете од 1. јануара 2012. године до дана почетка примене акта Владе којим ће се утврдити просечна пондерисана малопродајна цена цигарета и минимална акциза на цигарете на основу података о укупној вредности свих цигарета које су пуштене у промет по малопродајним ценама и укупној количини цигарета пуштених у промет у Републици Србији, у првом полугодишту 2012. године, у складу са овим законом, износи 71,00 дин/пак.

Изузетно од одредбе члана 2. овог закона, минимална акциза на дуван за пушење и остале дуванске прерађевине (резани дуван, дуван за лулу, дуван за жвакање и бурмут) од 1. јануара 2012. године до дана почетка примене акта Владе којим ће се утврдити просечна пондерисана малопродајна цена дувана за пушење и осталих дуванских прерађевина (резани дуван, дуван за лулу, дуван за жвакање и бурмут) и минимална акциза на ове дуванске прерађевине на основу података о укупној вредности целокупног дувана за пушење и осталих дуванских прерађевина (резани дуван, дуван за лулу, дуван за жвакање и бурмут) пуштених у промет по малопродајним ценама и укупној количини дувана за пушење и осталих дуванских прерађевина (резани дуван, дуван за лулу, дуван за жвакање и бурмут) пуштених у промет у Републици Србији, у првом полугодишту 2012. године, у складу са овим законом, износи и то: за резани дуван 2.100 дин/кг; за дуван за лулу 4.200 дин/кг; за дуван за жвакање 140 дин/кг; за бурмут 5.800 дин/кг.

Прво утврђивање износа просечне пондерисане малопродајне цене и износа минималне акцизе на цигарете, дуван за пушење и остале дуванске прерађевине (резани дуван, дуван за лулу, дуван за жвакање и бурмут), у складу са чланом 2. овог закона, извршиће се до 31. јула 2012. године, на основу података о укупној вредности свих цигарета, дувана за пушење и осталих дуванских прерађевина (резани дуван, дуван за лулу, дуван за жвакање и бурмут) пуштених у промет по малопродајним ценама објављеним у „Службеном гласнику Републике Србије” и укупној количини цигарета, дувана за пушење и осталих дуванских прерађевина (резани дуван, дуван за лулу, дуван за жвакање и бурмут) пуштених у промет у Републици Србији, у првом полугодишту 2012. године.

Члан 12.

Прво наредно усклађивање динарских износа акцизе на цигарете извршиће се у јануару 2013. године индексом потрошачких цена у 2012. години.

Члан 13.

Овај закон ступа на снагу 1. јануара 2012. године.

О Б Р А З Л О Ж Е Њ Е

I. УСТАВНО-ПРАВНИ ОСНОВ ЗА ДОНОШЕЊЕ ЗАКОНА

Правни основ за доношење овог закона садржан је у члану 97. тач. 6. и 15. Устава Републике Србије, према којима Република Србија, између осталог, уређује и обезбеђује, порески систем и финансирање остваривања права и дужности Републике Србије утврђених Уставом и законом.

II. РАЗЛОЗИ ЗА ДОНОШЕЊЕ ЗАКОНА

Разлози за доношење закона јесу постизање циљева у домену политике акциза, као што су даља постепена хармонизација акцизне политике са прописима и стандардима Европске уније, смањење појава сиве економије у промету цигарета и самим тим, обезбеђивање стабилнијег прилива средстава од акциза у републички буџет.

Хармонизација акцизне политике испољава се, пре свега, у даљем усаглашавању са системом опорезивања цигарета акцизом у Европској унији, у смислу повећања укупног акцизног оптерећења цигарета, имајући у виду да према општем правилу из Директиве Савета број 2011/64 од 21. јуна 2011. године укупно акцизно оптерећење (специфична акциза + пропорционална акциза) не сме бити испод 57% малопродајне цене једне паклице цигарета у категорији просечне пондерисане малопродајне цене цигарета и да укупна акциза не може бити нижа од 64€ на 1000 комада цигарета у категорији просечне пондерисане малопродајне цене. С тим у вези, овим законом, а у складу са поменутом директивом ЕУ, уводи се институт просечне пондерисане малопродајне цене, уместо института најпопуларније цене, као основице за обрачунавање минималне акцизе. Такође, овим законом, предлаже се измена постојећег система опорезивања цигарета акцизом, у смислу повећања специфичне акцизе, уз смањење *ad valorem* акцизе, чиме се обезбеђује даље приближавање поменути стандардима ЕУ. На овај начин створиће се услови за даље обезбеђење повећања прихода од акцизе на цигарете, с обзиром да би буџетски приход у великој мери био независан од ценовне политике произвођача, односно увозника цигарета. Истовремено, на овај начин, тржиште се штити од јефтинијих цигарета лошег квалитета, чиме се утиче на смањење потрошње цигарета и спроводи Оквирна конвенције о контроли дувана. Утврђивањем акцизне структуре на цигарете до 2013. године и даље, свим учесницима на тржишту гарантује се стабилност и предвидивост, а што, као очекивану последицу, треба да има одрживост инвестиција и запослености у домаћој дуванској индустрији.

Постизање планираних циљева могуће је једино остварити изменама и допунама закона.

III. ОБЈАШЊЕЊЕ ОСНОВНИХ ПРАВНИХ ИНСТИТУТА И ПОЈЕДИНАЧНИХ РЕШЕЊА

Уз члан 1.

Овим чланом врши се усаглашавање са прописима из области пољопривреде, у смислу да произвођач алкохолног пића може бити само лице које је с тим у вези регистровано.

Уз члан 2.

Овим чланом уводи се институт просечне пондерисане малопродајне цене цигарета, дувана за пушење и осталих дуванских прерађевина (резани дуван, дуван за лулу, дуван за жвакање и бурмут), уместо до сада прописаног института најпопуларније цене, као основице за обрачунавање минималне акцизе на цигарете, дуван за пушење и остале дуванске прерађевине (резани дуван, дуван за лулу, дуван за жвакање и бурмут). Предлаже се да минимална акциза на цигарете износи 100% укупне акцизе из чл. 40а и 40б Закона о акцизама утврђене за категорију просечне пондерисане малопродајне цене цигарета, као и да минимална акциза на дуван за пушење и остале дуванске прерађевине (резани дуван, дуван за лулу, дуван за жвакање и бурмут) износи 100% акцизе из члана 40д Закона о акцизама, утврђене за категорију просечне пондерисане малопродајне цене дувана за пушење и осталих дуванских прерађевина. Просечна пондерисана малопродајна цена из става 4. тачка 1) овог члана израчунава се стављањем у однос укупне вредности свих цигарета које су пуштене у промет по малопродајним ценама, са укупном количином цигарета пуштених у промет у Републици Србији у претходном полугодишту, а просечна пондерисана малопродајна цена из става 4. тачка 2) овог члана израчунава се стављањем у однос укупне вредности целокупног дувана за пушење и осталих дуванских прерађевина (резани дуван, дуван за лулу, дуван за жвакање и бурмут) пуштених у промет по малопродајним ценама, са укупном количином дувана за пушење и осталих дуванских прерађевина (резани дуван, дуван за лулу, дуван за жвакање и бурмут) пуштених у промет у Републици Србији у претходном полугодишту.

Уз члан 3.

Врши се правно- техничка редакција текста.

Уз чл. 4. и 5.

Предлаже се да се настанак пореске обавезе по основу акцизе утврди на посебан начин у смислу да се у случају када се акцизни производи отпремају из производног погона, односно акцизног складишта у царинско складиште, обавеза по основу акцизе настаје у моменту напуштања акцизног производа из царинског складишта.

Уз чл. 6, 7. и 10.

Врши се усаглашавање са предложеним изменама у Предлогу закона (измене уграђене у члану 1. Предлога закона).

Уз чл. 8. и 9.

Предлажу се нови износи по основу специфичне и ад валорем акцизе на цигарете произведене у земљи и из увоза, по периодима примене до 2013. године, и даље.

Уз члан 11.

Предлаже се да, изузетно од одредбе члана 2. овог закона, минимална акциза на цигарете од 1. јануара 2012. године до дана почетка примене акта Владе којим ће се утврдити просечна пондерисана малопродајна цена цигарета и минимална акциза на цигарете на основу података о укупној вредности свих цигарета које су пуштене у промет по малопродајним ценама и укупној количини цигарета пуштених у промет у Републици Србији у првом полугодишту 2012. године, у складу са овим законом, износи 71,00 дин/пак. Такође, предлаже се да, изузетно од одредбе члана 2. овог закона, минимална акциза на дуван за пушење и остале дуванске прерађевине (резани дуван,

дуван за лулу, дуван за жвакање и бурмут) од 1. јануара 2012. године до дана почетка примене акта Владе којим ће се утврдити просечна пондерисана малопродајна цена дувана за пушење и осталих дуванских прерађевина (резани дуван, дуван за лулу, дуван за жвакање и бурмут) и минимална акциза на ове дуванске прерађевине на основу података о укупној вредности целокупног дувана за пушење и осталих дуванских прерађевина (резани дуван, дуван за лулу, дуван за жвакање и бурмут) пуштених у промет по малопродајним ценама и укупној количини дувана за пушење и осталих дуванских прерађевина (резани дуван, дуван за лулу, дуван за жвакање и бурмут) пуштених у промет у Републици Србији у првом полугодишту 2012. године, у складу са овим законом, износи и то, за резани дуван 2.100 дин/кг; за дуван за лулу 4.200 дин/кг; за дуван за жвакање 140 дин/кг; за бурмут 5.800 дин/кг.

Предлаже се да се прво утврђивање износа просечне пондерисане малопродајне цене и износа минималне акцизе на цигарете, дуван за пушење и остале дуванске прерађевине (резани дуван, дуван за лулу, дуван за жвакање и бурмут), у складу са овим законом, изврши до 31. јула 2012. године, на основу података о укупној вредности свих цигарета, дувана за пушење и осталих дуванских прерађевина (резани дуван, дуван за лулу, дуван за жвакање и бурмут) пуштених у промет по малопродајним ценама објављеним у „Службеном гласнику Републике Србије” и укупној количини цигарета, дувана за пушење и осталих дуванских прерађевина (резани дуван, дуван за лулу, дуван за жвакање и бурмут) пуштених у промет у Републици Србији, у првом полугодишту 2012. године.

Уз члан 12.

Предлаже се да се прво наредно усклађивање динарских износа акцизе на цигарете изврши у јануару 2013. године индексом потрошачких цена у 2012. години.

Уз члан 13.

Предлаже се да овај закон ступи на снагу 1. јануара 2012. године.

IV. СРЕДСТВА НЕОПХОДНА ЗА СПРОВОЂЕЊЕ ОВОГ ЗАКОНА

За спровођење овог закона није потребно обезбедити посебна средства у републичком буџету.

V. РАЗЛОЗИ ЗА ДОНОШЕЊЕ ЗАКОНА ПО ХИТНОМ ПОСТУПКУ

Разматрање и доношење овог закона по хитном поступку предлаже се у складу са чланом 167. Пословника Народне скупштине („Службени гласник РС”, бр. 52/10 и 13/11). Разлози за доношење закона по хитном поступку садржани су у потреби да се створе услови за реализацију планираног тренда прикупљања прихода од акциза у републичком буџету.

VI АНАЛИЗА ЕФЕКТА ЗАКОНА

Предложеним изменама закона (незнатним повећањем специфичне акцизе на цигарете у 2012. години, увођењем новог института за утврђивање износа минималне акцизе по основу просечне пондерисане малопродајне цене, који подразумева и подизање нивоа минималне акцизе на цигарете и друге дуванске прерађевине) стварају се услови за повећање износа по основу акцизе у републичком буџету. Узимајући у обзир елементе који опредељују структуру акцизног оптерећења цигарета, сходно предметним изменама, обезбедиће се одрживост прихода, имајући у виду да би буџетски приход у

великој мери био независан од ценовне политике произвођача, односно увозника цигарета, као и да би се на овај начин тржиште штитило од јефтинијих цигарета лошег квалитета. По том основу, процењује се пораст прихода по основу акциза у висини од око једне милијарде динара у 2012. године.

1. На кога ће и како ће највероватније утицати решења у закону?

Произвођачи и увозници цигарета (чије тржиште чини око 97% укупног тржишта свих дуванских прерађевина) имаће обавезу плаћања номинално више укупне акцизе.

2. Какве трошкове ће примена закона створити грађанима и привреди (нарочито малим и средњим предузећима)?

Предлагање виших износа акцизе на цигарете може утицати на раст малопродајних цена цигарета.

3. Да ли су позитивне последице доношења закона такве да оправдавају трошкове које ће он створити?

Предложеним изменама Закона обезбедиће се, сагледавајући целокупан период, раст буџетских прихода. Осим тога, овим мерама врши се постепено усклађивање са обавезујућим прописима ЕУ када је реч о минималном акцизном оптерећењу малопродајних цена ових производа.

4. Да ли се законом подржава стварање нових привредних субјеката на тржишту и тржишна конкуренција?

Предложене измене и допуне Закона имају неутралан ефекат када је реч о стварању нових привредних субјеката, али имају ефекат на формирање различитих малопродајних цена цигарета, сходно ценовној политици сваког привредног субјекта на тржишту и његовој економској позицији на тржишту, чиме се подстиче и конкурентност на тржишту.

5. Да ли су све заинтересоване стране имале прилику да се изјасне о овом закону?

Током рада на овом закону заинтересоване стране имале су активно учешће у раду.

6. Које ће се мере током примене овог закона предузети да би се остварило оно што се доношењем овог закона намерава?

Министарство финансија, као обрађивач овог закона, координираће активности са надлежним органима, првенствено са Пореском управом и Управом царина, како би се обезбедила правилна примене овог закона у целини.